

Traumamedveten omsorg avsnitt 2

SPEAKER [00:00:00] Det här är en podcast från Skolverket.

Sandra Charlez [00:00:12] Till skolan kommer barn och elever med olika bakgrunder och bagage som varierar i tyngd. Hur ska man möta elever som haft det svårt på bästa sätt? Skolverket har tillsammans med Rädda Barnen tagit fram kompetensutvecklingsprogrammet "Traumamedveten omsorg" och i det här avsnittet ska vi fokusera på hur det fungerar i praktiken. Jag som leder samtalet heter Sandra Charlez och med mig har jag Teresia Forsberg från Rädda Barnen. Välkommen!

Teresia Forsberg [00:00:40] Tack så mycket!

Sandra Charlez [00:00:41] Vi har dessutom sällskap av Denice Östman, rektor och Helen Carlsson, förskollärare ifrån Stora Mellösa Odensbacken. Varmt välkomna!

Denice Östman [00:00:49] Tack snälla.

Helen Carlsson [00:00:51] Tack så jättemycket.

Sandra Charlez [00:00:51] Ni har ju erfarenhet av att jobba med traumamedveten omsorg i er förskola. Eller hur? Eller förskoleområde får jag säga då kanske.

Denice Östman [00:00:59] Ja, vi är ju ett förskolemråde som hör till Örebro kommun. Vi fick förmånen att ta del av den här utbildningen som, så vi är egentligen ett stort förskoleområde med åtta förskolor, men jag leder fyra av dem förskolorna och vi fick då ta del av den fantastiska utbildningen "Traumamedveten omsorg" som är samtliga pedagoger och barnhälsoteam och så.

Sandra Charlez [00:01:23] Mm, på alla åtta?

Denice Östman [00:01:24] På alla åtta förskolor ja.

Sandra Charlez [00:01:24] När vi står här och småpratar lite innan du och jag Denice, så sa du att det här är den bästa utbildningen du har gått under alla dina år. Vad är det som sticker ut då när du säger så?

Denice Östman [00:01:35] Ja, men jag tänker att den har berört det inte bara, utan jag tänker också på våra medarbetare som det här var på en utbildning som gav oss liksom verktyg och redskap. Liksom att ett golv att stå på, tänker jag inom traumamedveten omsorg pratar mycket om trygghet, de tre pelarna liksom trygghet, relationer och barns strategier eller coping. Men också det här att jag tror att det gav oss en förståelse och kanske också en vad ska jag säga, någonting som talade liksom till oss personligen också. Som för vi är som pedagog, så använder vi oss av oss själva i alla sammanhang. Vi, oavsett om vi är på bra humör eller hur vi känner oss som superpedagoger så står vi där med oss själva och vi ska möta olika situationer under en dag. Utbildningen gav oss de här, ja verkligen verktyg att kunna och förståelse för vem är jag? Att det behövs till exempel en lugn hjärna för att liksom skapa en lugn hjärna och alla de här bitarna, som de små verktygen som vi fick till oss.

Sandra Charlez [00:02:38] Det låter som en personlig utvecklingsresa också. Teresia, om jag får bara vända mig till dig för att som sagt i förra avsnittet så talade vi ganska mycket om vad det är. Skulle du kunna ge en snabb inflygning på traumamedveten omsorg?

Teresia Forsberg [00:02:51] Traumamedveten omsorg är ett forskningsbaserat förhållningssätt som vägleder vuxna i hur de kan möta och hjälpa barn och unga som varit med om svåra händelser, långvarig stress och trauma.

Sandra Charlez [00:03:05] Denice och Helén. Ni som har gått det här, hur länge sedan är det? Får jag fråga det först?

Denice Östman [00:03:10] Det faktiskt precis ett år sedan vi avslutade sista workshoppen.

Sandra Charlez [00:03:15] Helen, vad hade du för förväntningar när du visste att det skulle gå den här?

Helen Carlsson [00:03:19] Ja, det här kändes som det varit en, man satt med en stor nyfikenhet. När vi var lite på spänn i föreläsningssalen. Det kändes intressant, hur vi ska kunna få redskap för att kunna bemöta de här barnen som har varit med om trauma.

Sandra Charlez [00:03:35] Men var det så att du i din yrkesverksamma roll tidigare hade mött barn där du såg att det här fanns ett annat behov som man inte riktigt kunde möta? Och nu fick du de verktygen du behövde?

Helen Carlsson [00:03:48] Jag kan inte säga att jag åt mig om barn som har mött trauma. Det kan jag inte veta heller, tänker jag. Men att det gjorde så att jag satte absolut ord på vissa saker som jag varit med om tidigare när jag har jobbat inom verksamheterna.

Sandra Charlez [00:04:03] Superintressant. Du som rektor Denice, var vad dina förväntningar på utbildningen?

Denice Östman [00:04:09] Först när vi hörde talas om just denna utbildningen traumamedveten omsorg. Då tänkte vi ju, jag och min kollega att nämen ja det här riktar ju sig till sociokulturellt utsatta områden och att det inte skulle bli bra. Vi är ett litet till ytan, har ett stort förskoleområde. Men, det speglar samhället i stort och har etablerade familjer men vi är också nyanlända och nysvenska familjer. Och vad är egentligen trauman?, började vi fundera på, och då insåg vi ändå när vi började forska och titta på oss själva lite grann att nämen vi har ju barn som möter olika situationer. En inskolning på ett litet barn kan ju vara ett trauma. Och hur kan vi möta de här barnen på olika sätt? Så vi, vi gjorde en ansökan och vi blev godkänd av Skolverket, så vi är väldigt glada för det. Så vi hade höga förväntningar och vi tänkte och det som är blev en vinst för oss, att det var tur att vi fick möjligheten att gå alla, både barnskötare, pedagoger liksom vi fick och förskollärare vi fick göra den här resan tillsammans, vilket har varit också en väldigt, väldigt avgörande del för att vi ska ha samma förutsättningar att möta barnen utifrån tanken med traumamedvetna omsorg.

Sandra Charlez [00:05:29] Teresia ser du att det är en viktig del av att ha faktiskt gått igenom den här utbildningen tillsammans, så man kan prata sinsemellan kolleger?

Teresia Forsberg [00:05:37] Jag ser absolut det, och det är det också vi möter när alla får vara med, när man hör samma utbildare. Man tittar på samma filmer som förstärker det vi pratar om. Man får tid och reflektera. Vi jobbar mycket med det kollegiala, hur gör ni på er arbetsplats? Och det är också en tid att man börjar få reflektera att tänka hur gör vi här egentligen? Är alla barn lika välkomna här och på så sätt så händer någonting i gruppen och vi på Rädda Barnen är så tacksam att vi får dyka ner i vardagen. Det är där vi vill vara och få denna dosen av, vad står de i förskolan? Var står de i grundskolan och gymnasiet? Vi vill verkligen se hur barn och unga har det. Men att dela saker tillsammans gör ju att vi lär känna varandra mer. Vi blev tryggare tillsammans.

Sandra Charlez [00:06:28] Fanns det någonting såhär tydligt att peka på som gjorde att ni kände att ni hade behov av den här utbildningen?

Helen Carlsson [00:06:36] Jag tänker att det som jag reflekterade över och kanske många andra gjorde som när vi gick igenom det här. Det var ju att förskolan är en plats där många barn får möta sina första andra vuxna än sina vikarierande anknytningspersoner. Och här finns vi ju som en som är mjuk hov för att fånga in barnen och ta hand om dem. Vi har ju många som kommer och har inte

upptäckt sin diagnos eller synfel, motorik som behöver tränas mer och sånt, och här kan vi också se att vi behöver tänka på tryggheten en extra omgång när det gäller ett barn som har varit med om trauma.

Sandra Charlez [00:07:16] Vad ni sett för effekter, både för barnen och för era kollegor?

Helen Carlsson [00:07:20] Jag tänker ju det som effekten är ju att man som jag varit inne på att det var många som kan gå igenom den här utbildningen. Och det är ju den största effekten att vi alla fick en gemensam plattform för att ha ett gemensamt språk, att vi kunde tänka en extra omgång och påminna oss varandra om hur det var när vi gick utbildningen. Man glömmer lätt, det är sant, och sedan att... ja.

Sandra Charlez [00:07:45] Man inte mer än människa.

Helen Carlsson [00:07:46] Nä men precis.

[00:07:47] Det är klart att om man glömt bort saker så kan man då ha flera som påminner varandra och kanske att samtalen får fortsätta. Det låter som en klok strategi.

Denice Östman [00:07:55] Vi har ju också gett oss ett gemensamt språk, tänker jag. Häromdagen använde jag liksom bara TMO, liksom om vi tänker TMO i det här nu. Hur gör vi då liksom? Och jag måste säga som rektor så använder jag ju TMO-tanken att vi pratar om ett isberg där man tänker men vad är det vi ser? Vad är det vi? Vilka strategier ser vi? Men vad är det vi inte vet liksom? Det tänker jag, det använder jag gentemot medarbetare eller inför ett medarbetarsamtal eller ut i mötet med vårdnadshavare eller i mötet med barnen, så att de ger oss en gemensam gemensam tanke och ett förhållningssätt till mötet. För vi som nu är nyfikna på det här, liksom den situationen. Det kanske inte alltid är som vi tror, och det vi ser är inte alltid det vi, verkligheten hos personen. Och empatitrotthet är också ett begrepp som verkligen berörde oss, där vi också fick på något sätt ett godkännande för att ja, men ibland är det okej att vi liksom inte riktigt orkar vara så empatiska för att vi inom förskola och skola tro att vi är väldigt empatiska människor och omhändertagande och det här. Och när det väl spiller över så man liksom inte riktigt orkar mer och efter en pandemi, alltså för oss kom den verkligen så lägligt. Den kom precis i starten på pandemin, så vi hann grundutbildningen tillsammans och så men den har ju också hjälpt oss och burit oss delvis också i vårt förhållningssätt att kunna orka och skapa förståelse för oss själva.

Sandra Charlez [00:09:28] Just det, mm. Empatitrotthet, Teresia, kan du utveckla det begreppet?

Teresia Forsberg [00:09:33] Empatitrotthet är ett fenomen som vi alla kan drabbas av. Det handlar inte om du kommer hamna i det, utan om när helt enkelt. Du som jobbar i kontaktyrken. Och det är också just där som Denice var inne på att vi använder oss själva som verktyg. Allting passerar genom oss och vi är så glada att Skolverket också ville vara med att prata om det här, vad gör det här jobbet med mig? Vad gör det här jobbet med att jobba med utsatta människor? Vad händer med mig? Varför är jag trött? Det här var ju mitt liksom livsjobb liksom att våga sätta ord på det, säger också forskningen är viktigt. Så vi gör inte det här för att försätta er i någon kris eller något, utan att vi vågar prata om det som faktiskt kan hända och att vi har det kollegiala, att vi måste ta hand om varandra även här.

Sandra Charlez [00:10:26] Det är det som jag tänker på, det som Helén också pratade om att fått gå den här utbildningen tillsammans med sina kollegor, att säga då nu har jag drabbats av empatitrotthet, jag behöver få lite skydd själv, kan ni steppa in här och för mig.

Teresia Forsberg [00:10:41] Och jag tänker också, jag vill lägga till direkt att det oftast märker du inte det själv, utan här behöver du en kollega som knackar på och säger "hörredu Teresia, du är inte lika glad längre. Vad är det som har hänt?". Här behöver vi varandra som stöttepelare...

Sandra Charlez [00:11:00] Det är november!

Teresia Forsberg [00:11:00] Ja det kan det också vara. Men det är viktigt, så här behöver vi den omsorgen. Vi är alla vår arbetsmiljö. Det är vi noga med att tänka på i traumamedveten omsorg.

Sandra Charlez [00:11:10] Teresia när du och dina kollegor på Rädda Barnen håller de här utbildningarna vad ger ni för exempel på hur man kan omsätta det man lär i praktiken?

Teresia Forsberg [00:11:20] Vi har ju två dagar vi startar med. Vi tittar på vad ett trauma, hur ser det ut? Hur fungerar barn och unga som utsätts för trauma i sin uppväxttid? Så att vi ger väldigt mycket forskning. Och sen, då går vi över till teori i praktiken. Så det handlar om att hur får man in det här förhållningssättet och att ha ett traumaperspektiv, det är ju ett sätt att vi tänker att det var det för fel på dig som gör så där, utan vi tänker vad är det du har varit med om som gör att du har de här symptomen? Så att liksom vi kopplar hela tiden forskningen till hur får vi in det i vardagen? Och det tror jag också har blivit den här framgången. Att det inte bara bra, jättebra dagar som av forskningsbaserat liksom, utan vi verkligen kopplar in det. Och där kommer de här redskapen som Denice berättar om, isberget å det vi ser är toppen på isberget. Men vad ligger under ytan?

Sandra Charlez [00:12:19] Hos barnet liksom?

Teresia Forsberg [00:12:21] Precis. När vi samlas kring det så kan vi alla i personalen delge vår bild och på så sätt får vi en mer riktig bild hur barnet faktiskt har det. Ganska snart ser vi att det här barnet har normala reaktioner på onormala händelser. Så går man direkt in och tänker "vad kan vi göra med det vi har här?", vi kan inte göra något åt barnets familjesituation eller de ska flytta eller har det trassligt hemma. Förutom de skyddsåtgärder vi gör, men vad kan vi göra med det vi har? Hur kan vi skapa den upplevda tryggheten? Hur kan vi ge varma goda relationer? Hur kan vi hjälpa det här barnet få nya strategier att hantera saker och det blir en färdighetsträning helt enkelt.

Sandra Charlez [00:13:10] Vad har ni stött på för utmaningar?

Teresia Forsberg [00:13:12] Utmaningarna det är ju då när alla inte kan gå till stora skolor, det är några arbetslag som det blir praktiskt omöjligt för dem att kunna gå, för att verksamheten måste ju pågå.

Sandra Charlez [00:13:26] Denice, när ser ni att traumamedveten omsorg, eller TMO som vi säger här hela tiden, har varit till hjälp i er verksamhet?

Denice Östman [00:13:34] Det blev en hjälp till vår omstart av ett trygghetsarbete. Vi jobbar jättemycket, vi har trygghetsplaner och allting i förskolan och vi, vi har olika utbildningsinsatser, vi pratar förhållningssätt och jag tänker läroplanen för förskolan är det jätteviktigt kapitel om normer och värden som vi liksom bygger vårt arbete på förhållningssätt och vi har också jobbat ännu mer ICDP som vi säger, vägledande samspel bland annat.

Sandra Charlez [00:14:02] ICDP, ja okej, och det låter som att de hör lite ihop?

Denice Östman [00:14:05] Det handlar ju om förhållningssättet till mötet med barnen och hur vi som vuxna kan vara med vandrade med barnen i stället för att sätta stopp. Hur kan vi möta, och hur kan vi förhålla oss till olika situationer tillsammans med barnen och vägleda framåt?

Teresia Forsberg [00:14:19] ICDP är ju ett fint redskap, i strukturen att hålla samtal över tid, och tittar man på både TMP och ICDP så har de också samma bakgrund i forskningen, vilket är viktigt också det evidensbaserat.

Sandra Charlez [00:14:35] Denice, jag fortsätter att rikta mig till dig här och hur TMO passar in i er andra uppdrag utifrån läroplanen

Denice Östman [00:14:43] I förskolans läroplan så står det bland annat liksom en utav rubrikerna är ju omsorg, utveckling och lärande. Och det är ju tre viktiga delar som behöver hänga ihop i ett utbildningsarbete eftersom förskolan också är en skolform. Vi har ett politiskt uppdrag att jobba

med hållbarhet. Hållbar utveckling är ju ett väldigt aktuellt arbete och där en av avdelningarna som jobbar med 3-5-åringar valt spåret Hållbar utveckling med utifrån hållbar miljö, hållbara relationer. De använder ett begrepp som barnen känner, att vara snäll mot mig själv och snäll mot andra. Att ha hållbara relationer men också och hållbar hälsa. Och det där landade väl hos barnen. De var ute i skogen också, till sin naturplats där de brukar gå, och då var det nån som hade slängt ut en fikus som bara låg där och skröpade i en skogsdunge och de sa direkt bara den här måste vi ta hem, den kan inte ligga där och bli förstörd. Så för barnen så blir vi så otroligt konkreta delar av det här liksom, så man kan koppla ihop i och med hållbarheten ska vara hållbar för alla, även för naturen. De tog hem den, växer på förskoleavdelningen i en ny kruka och blir större och vackrare. Så att det är inte bara ett stuprör som att här kommer TMO, här kommer vårt utbildningsuppdrag, utan det går verkligen hand i hand. Det vet ju också att tryggheten är ju grunden för att barnen ska kunna lära. Förskolan är ju ofta en trygg miljö där barnen på något sätt har en sån extrem tillit. Jag var på en ett till tre års avdelning här i veckan och den här gången så fick jag gå in som pedagog, liksom i verksamheten tillsammans med en annan medarbetare. De här små barnen som är 1-3 år, som inte har sett mig knappt, de köper mig för att i förskolan finns en sådan tillit att det, men här är en trygg miljö. Här är okej att vara och de vuxna som kommer in här på förskolan de är trygga och vettiga personer. De kan jag lita på. Det är ju grunden i hela förskolearbetet.

Sandra Charlez [00:16:41] Om vi zoomar in på det som händer i verksamheten på avdelningen, hur jobbar ni med det?

Helen Carlsson [00:16:48] Innan TMO så hade vi ett trygghetsarbete med barnen som utgår från en trygghetsplan, och i trygghetsplanen så symboliserar det två växter och när vi gick utbildningen så fick vi lite mer sporre till att jobba med det här och då använda oss av växten palettblad som är så otroligt poppis just nu.

Sandra Charlez [00:17:07] Så trendigt är det verkligen.

Helen Carlsson [00:17:09] Och det var så fint för den här palettbladen är ju så olika och det symboliserar ju verkligen mångfalden. Men växterna i stort ska symbolisera människan och dens mående. Och när man vattnar och ta hand om en växt så mår den också bra och kan få blomstra. Och när man inte vattnar att ta hand om en växt upp, då vissnar den och blir lite skrupp i botten liksom om en glasburk.

Sandra Charlez [00:17:35] Och det här såg barnen? Dom var liksom med i och tog hand om blommorna eller?

Helen Carlsson [00:17:38] Ja, men precis, det här var ju någonting som vart det väldigt fint, som vart ett väldigt fint arbete med barnen och det vart så himla lyckat. Och det var till och med barn som gick över till skolan och sen bara "jag undrar om dom har någon trygghetsplan på skolan, på skolan eller hur är det?", just med att göra det här skiftet från förskola där en trygg med att det kanske ni otrygg plats.

Sandra Charlez [00:18:04] Just det.

Helen Carlsson [00:18:05] Men med de här växterna så också tänkte vi att när vi arbetade med dem så är de också extra viktiga för att det finns en, vi har en trygghet. Vi har en stomme här för alla barn. Vi tänker inte bara TMO, utan vi tänker också medveten omsorg, att det finns det behöver inte just stå för trauma.

Sandra Charlez [00:18:23] Medveten omsorg hela vägen, jag förstår. Ni har pratat om lite olika verktyg här. Ni pratade om isberget och de här pelarna, jag hörde innan vi drog igång här också handen. Kan ni utveckla några av dem? Berätta lite mer om dem?

Teresia Forsberg [00:18:41] Ja vi använder i dag verktyg för att förstärka det vi gör och också att vi är med i implementeringsarbetet på arbetsplatsen och då förstärker forskningen med de här verktygen att se bakom beteendet som det handlar om. Med isberget och jag tänker ni säger

handen. Det är Daniel Seagels modell även Dag Nordanger har gjort lätt för att man kan se film på. Men man använder handen som att du håller hjärnan i din hand. Man har överlevnadshjärnan, känslöhjärnan här i mitten med handflatan, och så får fingrarna symbolisera den logiska hjärnan. Och det så att du föds med överlevnadshjärnan och känslöhjärna. Men du föds inte med den logiska hjärnan, så det är helt avhängt av att viktiga vuxna är med och hjälper till och svarar på barnets behov. Och det här används jättemycket, ni har ju berättat det för mig också det här med handen alltså är man i ett läge när känslöhjärnan är blottad då har man tappat kontrollen. Och det många gånger barn gör det och då måste vi också förstå att när vi säger "gör inte sådär, sluta upp" det hör inte barnet för just då är barnet inte tillgängligt. Så i första hand så bör man låna ut sitt eget lugn och det det vi också kallar med samreglering. Att barnet inte kan reglera sina känslor utan behöver hjälp av en trygg och lugn vuxen. Och när barnet är i lugnt läge, då är det återigen tillgängligt. Och det där med handen kommer jag ihåg att ni fick, ni skojar ju om att hjälp ger mig en banan så är tillbaka i lugnt läge, var det någon som sa alltså det här när man är känslig för och inte käkat, men det är ett av redskapen. Toleransfönstret vet jag att ni använder.

Sandra Charlez [00:20:26] Vad är det?

Teresia Forsberg [00:20:28] Alla vi människor har ett toleransfönster, alltså där fungerar vi optimalt. Vi är innanför vad toleransfönster nu. Skulle vi ramla ut ovanför så hamnar vi aggressivitet, impuls kontroll, alltså man har ingen koll liksom. Hamnar man under sitt toleransfönster så är man helt apatisk och orkar inte ur det.

Sandra Charlez [00:20:47] Och det där fönstret kan vara olika stort, vid olika tillfällen på dygnet kanske?

Teresia Forsberg [00:20:51] Precis! Och det vi vet är att småbarn och barn som varit med om svåra saker har ett mindre toleransfönster, de ramlar lättare ut. Och då är det viktigt att vi som viktiga vuxna kan bereda det här för att hjälpa barnet och få vara kvar i situationer och lära dem nya saker.

Sandra Charlez [00:21:09] Jag tyckte det lät så fint. Det säger låna ut sitt eget lugn. Fantastiskt.

Teresia Forsberg [00:21:13] En väldigt viktig del i traumamedveten omsorg, och jag tänker vi på Rädda Barnen möter ju det här hela tiden, men att vi måste låta också barn få vara barn och de går igenom normala utvecklingsfas vart de hamnar i nejdern, ja men ni vet dom vill inte och det blir trassel med sömn och sånt där, och det är det normala. Men man behöver följa barnen och det är många gånger man även behöver låna ut sitt lugn till en 15 åring och då tänker man att den borde klara det här själv. Men man behöver fortfarande traumamedveten omsorg ända upp tills man blir vuxen.

Sandra Charlez [00:21:52] Jag kan tänka mig att jag ringer min mamma ibland och bara snälla finns där.

Teresia Forsberg [00:21:57] Ja vi har alla sådana viktiga nyckelpersoner som hjälper oss hamna i lugnt läge igen.

Sandra Charlez [00:22:01] Precis, men behöver dem man gör hela livet. Hur har TMO påverkat det kollegiala arbetet?

Denice Östman [00:22:10] Ja men vi har ju varit inne på det tidigare att dels att det har gett oss ett språk, men också kanske en förståelse för varandra och en, ja jag hade en arbetsplats här i här i veckan som där faktiskt medarbetarna uttryckte att man att nu är vi trötta. Hur kan vi hjälpas åt och hur kan vi jobba vidare, liksom för att orka vara de är viktiga, trygga vuxna så att de är på något sätt så upplever jag nog att TMO det är på riktigt. Det är inte någonting bara massor med ord och verktyg, och där som du sa Helena att vi vill så väl att det ska synas på väggarna, vi gör det här ett inre arbete som vi får fortsätta att jobba med. Så på det sättet så syns jag, hoppas jag, min målbild är att vi ska ha många fler trygga vuxna och vi vet och i och i sin profession liksom.

Sandra Charlez [00:23:03] Det genomsyrar hela, hela förskolan.

Denice Östman [00:23:06] Ja, och vi har ju gjort så i vårt trygghetsarbete också det här att de första månaderna så är ju fokus mycket på trygghet. I oktober liksom, vi jobbar för att vi ska göra trygghetsvandringen på förskolan där barnen också får med liksom är den här platsen okej för dig eller är inte den här platsen okej, och verkligen jobbar för att det ska vara en trygg plats.

Sandra Charlez [00:23:29] Det var ett super härligt att ha det här i studion. Vi börjar närma oss slutet på den här podden men jag skulle vilja att vi går laget runt här och bara några sista ord som ni vill skicka med till de som har lyssnat på den här podden. Helen, vill du börja?

Helen Carlsson [00:23:43] Ja, jag tänker på att förskolan är en plats där pedagogerna ständigt tänker på tryggheten och att det blir tryggt för barn och vårdnadshavare. Men här när vi gick igenom TMO så kändes som att här kan vi tänka på tryggheten i ytterligare en nyans. Så där känner jag att det var tryggheten fick fler färger.

Sandra Charlez [00:24:04] Vad vackert det lät. Och även för er som pedagoger, precis. Då går vi över till rektor, vad säger du Denice?

Denice Östman [00:24:12] Jag tänker att det är vårt uppdrag och då vill jag verkligen jobba för liksom att vi i förskolan ska vara en trygg plats för barnen, där de liksom där barnen ska kunna känna sig trygga och lugna och möta trygga vuxna som i alla lägen.

Sandra Charlez [00:24:28] Teresia från Rädda Barnen Vi avslutar med dig.

Teresia Forsberg [00:24:31] Å jag tänker på syftet med vår konsultationsmodell i TMO. Att allt beteende har en orsak, du som viktig vuxen gör skillnad.

Sandra Charlez [00:24:41] Tack för de avslutande orden och tusen tack för att ni har varit här i dag Teresia, Helen och Denice.

Denice Östman [00:24:47] Tack.

[00:24:48] Och du som lyssnar. Är det så att du är intresserad av den här utbildningen om traumamedveten omsorg, be din rektor gå in på Skolverket.se och läsa mer där och anmäla intresse. Skolverket.se, du kan även såklart gå in på [Rädda barnen](http://Rädda barnen.se) också. Rb.se, eller hur Teresia?

Teresia Forsberg [00:25:08] Ja, alldeles riktigt.

Sandra Charlez [00:25:10] Tack för att du lyssnat.